

Leski

Ehän jää yksin.

Leskeksi jääminen on monelle elämän vaikeimpia kriisejä.

Yht'äkkiä asiat muuttuvat erilaisiksi kuin ennen.

Surun keskellä on usein hyvä edetä pienin askelin ja elää hetki kerrallaan. Kenenkään ei pitäisi jäädä surussa yksin.

Loviisan kaupungin senioripalvelujen tehtävänä on tukea ikäihmistä vaikeissa elämäntilanteissa. Sosiaaliohjaus antaa neuvontaa ja ohjausta, selvittää ongelmatilanteita sekä etsii ratkaisuvaihtoehtoja kanssasi.

Ottakaa rohkeasti yhteyttä. Käsitellään hankalia asioita yhdessä.

Senioripalveluiden sosiaaliohjaaja
puh. 040 480 6669

Senioripalvelujen palveluohjaus SENNI
puh. 040 575 3147 (puhelinpalvelu arkisin klo 9–12)
senni.helppi@loviisa.fi

Tästä oppaasta löydät tietoa puolison kuolemaan ja leskeyteen liittyvistä asioista; lakisääteisistä velvoitteista ja oikeuksista sekä tarjolla olevasta tuesta. Toivottavasti niistä on sinulle apua.

⊗ **Kuolintodistus ja hautauslupa**

Lääkäri kirjoittaa vainajasta kuolintodistuksen, josta selviää kuolinsyy. Hän toimittaa tiedon kuolemasta myös väestötietojärjestelmään. Vainajan hautaamiseen tarvitaan lääkärin kirjoittama hautauslupa, mikä voidaan luovuttaa myös taholle, joka hautauksesta tai tuhkauksesta huolehtivan toimeksiannosta hoitaa hautaukseen liittyviä käytännön järjestelyjä.

⊗ **Ote väestötietojärjestelmästä**

Otetta väestötietojärjestelmästä (virkatodistus/elossaolotodistus) tarvitaan hoidettaessa kuolinpesän asioita pankissa, vakuutuslaitoksissa ja kaikissa muissakin vainajaan liittyvien asioiden hoidossa. Sen voi hankkia **aluekeskusrekisteristä** tai **digi- ja väestötietovirastosta**. Perunkirjoitusta varten tarvitaan myös sukuselvitys vainajasta 15 ikävuodesta alkaen kaikista niistä paikoista, joissa hän on elämänsä aikana ollut kirjoilla. Pankkiin tulee toimittaa kopio vainajan sukuselvityksestä ja kuolinpesän osakkaiden virkatodistuksista. Jos olet perunkirjoituksen järjestäjä, pyydä samalla pankista perunkirjoitusta varten tarvittavat varallisuus- ja velkatiedot.

Aluekeskusrekisteri, puh. 09 830 6345

Puhelinpalvelu arkisin klo 9–15

vantaa.keskusrekisteri@evl.fi

Digi- ja väestötietovirasto, puh. 0295 536 230

Puhelinpalvelu arkisin klo 9–12

⊗ **Hautajaisjärjestelyt**

Hautaamiseen ja siunaamiseen liittyvistä asioista sovitaan seurakuntatoimiston kanssa. Hautapaikan saadakseen ei tarvitse kuulua kirkkoon eikä käyttää sen seremonioita.

Seurakuntasihteeri Monica Björklund, **puh. 044 722 9229**
agricolanseurakunta@evl.fi

⊗ **Hautauskulut**

Hautauskulut maksetaan ensisijaisesti vainajan varoista. Kaikki hautajaiskulut, mahdollinen hautakivi mukaan luettuna, ovat perunkirjoituksessa vähennyskelpoisia kuluja.

Mikäli vainajalla ei ole varoja, voi hautausavustusta hakea vainajan asuinpaikan sosiaalitoimesta.

Työikäisten palveluohjaus SISU, puh. 040 667 1798

Puhelinpalvelu arkisin klo 9–14
sisu.helppi@loviisa.fi

⊗ **Perunkirjoitus kolmen kuukauden kuluessa**

Perunkirjoitus on ilmoitus vainajan perillisistä, varoista ja veloista. Perukirjan voi tehdä itse tai teetättää sen ulkopuolisella. Apua voi pyytää oikeusaputoimistosta. Perunkirjoitukseen on kutsuttava kaikki kuolinpesän osakkaat sekä leski. Perukirja toimitetaan vero-
toimistoon. Perintöverotus toimitetaan perukirjan perusteella. Leskellä on oikeus pitää yhteisenä kotina käytetty asunto hallinnassaan irtaimistoinen, vaikka rintaperilliset vaatisivat omaisuutta jaettavaksi.

⊗ **Velat ja varallisuus**

Perintökaaren velkavastuusäännösten lähtökohtana on, että kuolinpesän osakas ei vastaa henkilökohtaisesti vainajan veloista. Vainajan ja pesän velat katetaan kuolinpesän varallisuudella.

⊗ **Pankkitilit ja niiden käyttöoikeus**

Edesmenneen puolison ja lesken yhteisen tilin käyttö kuolemantapauksen jälkeen riippuu siitä, miten tilin omistaja on tilisopimuksessa yksilöity. Jos tili on ja-tili eli tiliä ovat voineet käyttää molemmat tilinomistajat yhdessä, on tilin käyttöoikeus vain kuolleen tilinomistajan kuolinpesän kaikilla osakkaila ja elossa olevalla tilinomistajalla yhdessä. Jos tili on tai-tili eli tiliä ovat voineet käyttää molemmat tilinomistajat erikseen, tilinkäyttöoikeus jatkuu periaatteessa siten, että vainajan kuolinpesällä ja eloonjääneellä tilinomistajalla on oikeus erikseen käyttää tiliä. Avoleskellä ei ole oikeutta avopuolionsa tiliin.

⊗ **Oikeusapua**

Jos tarvitset lainopillista apua, voit kääntyä kunnassasi sijaitsevan valtion oikeusaputoimiston puoleen.

Puh. 029 566 0160, ita-uusimaa.oikapu@oikeus.fi

⊗ **Leskeneläke**

Leskellä on oikeus leskeneläkkeeseen, jos hänellä on tai on ollut yhteinen lapsi kuolleen puolison kanssa ja he olivat avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Jos yhteistä lasta ei ole, edellytetään, että – leski oli puolison kuollessa vähintään 50-vuotias tai oli

saanut työkyvyttömyyseläkettä vähintään kolme vuotta ja – avioliitto tai rekisteröity parisuhde oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli kestänyt vähintään viisi vuotta. Leskellä ei ole perhe-eläkeoikeutta, jos puoliso oli avioliittoa solmittaessa täyttänyt 65 vuotta. Lesken oma työeläke, jo maksussa oleva tai laskennallinen, vaikuttaa leskeneläkkeen määrään.

⊗ **Asumistuki**

Leskellä saattaa puolison kuolemasta johtuvan tulojen alentumisen vuoksi olla oikeus asumistukeen. Asumistukea haetaan **Kelasta**.

⊗ **Kotipalvelu**

Sosiaalihuoltolain mukaan kunnan on järjestettävä kotipalvelua sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen. Kotipalvelua myönnetään asiakkaan tilanteesta tehdyn kokonaisarvioinnin perusteella.

⊗ **Muita taloudellisen tuen paikkoja**

Sosiaalitoimelta voi tiedustella toimeentulotukea. **Seurakuntien diakoniatyön** kautta voi myös hakea sekä taloudellista että psykososiaalista tukea.

Takuu-Säätiö on valtakunnallinen sosiaalialan järjestö, joka edistää taloudellisessa kriisitilanteessa olevien henkilöiden itsenäistä selviytymistä.

Maksuton neuvontanumero 0800 980 09

⊗ **Henkistä tukea**

Julkisen terveydenhuollon kautta on mahdollista päästä lääkärin, sairaanhoitajan tai psykologin vastaanotolle. Tarvittaessa psykiatrilta voi saada lähetteen terapiaan Kelan korvauksen hakemista varten. Sureva voi hakea tukea myös mielenterveystoimistosta ja kriisikeskuksesta.

Suomen Mielenterveysseura järjestää vertaistukikursseja ja vertaistukiryhmiä, ylläpitää kriisipuhelinta, kriisikeskuksia ja netin kautta toimivaa kriisitukipalvelua.

Valtakunnallinen kriisipuhelin, puh. 09 2525 0111
www.mieli.fi/tukea-ja-apua

Sosiaali- ja kriisipäivystys palvelee ympäri vuorokauden,
puh. 040 517 4194

Evangelisluterilaisen kirkon palveleva puhelin, klo 20–24
puh. 0400 221 180, www.kirkonkeskusteluapua.fi

⊗ **Seurakunnat auttavat surussa**

Sureva voi ottaa yhteyttä Agricolan suomalaiseen seurakuntaan ja varata keskusteluaikaa papilta tai diakonilta.

Tuire Huovinen-Westerlund, pastori, puh. 050 382 7522
tuire.huovinen-westerlund@evl.fi

Raimo Savolainen, pastori, puh. 040 515 1483
raimo.savolainen@evl.fi

Kari Martikainen, diakoni, puh. 050 382 7523, kari.martikainen@evl.fi

Marjo Mustonen, diakoni, puh. 040 593 5944, marjo.mustonen@evl.fi

Jeanette Sjögård-Andersson, diakoni, puh. 050 382 7528,
jeannette.sjogard-andersson@evl.fi

Lisää tietoa ja hyödyllisiä osoitteita:

www.loviisa.fi/seniorit

www.agricolanseurakunta.fi

www.suomi.fi

www.kela.fi/muistin-tueksi

www.dvv.fi

www.hautajaiset.fi

www.takuu-saatio.fi